

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Схвалено

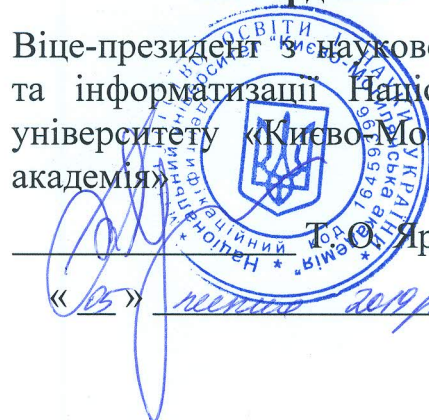
Вченою радою Національного університету «Києво-Могилянська академія»,

Протокол №7 (засідання 36, п.14)

від 30 травня 2019 р.

Затверджено

Віце-президент з наукової роботи та інформатизації Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Т.О. Ярошенко

« 15 » червня 2019 р.

**Освітньо-наукова програма
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»
для провадження освітньої діяльності
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії**

Галузь знань:	<u>29 Міжнародні відносини</u>
Спеціальність:	<u>293 Міжнародне право</u>
Кваліфікація:	Доктор філософії у галузі «Міжнародні відносини» за спеціальністю «Міжнародне право»

Програма вводиться в дію
з 01 жовтня 2019 р.

Київ – 2019

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Міжнародне право», за якою провадиться освітня діяльність третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю «293 Міжнародне право» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 23.03.2016 р.

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та дев'ятому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України №509 від 12.06.2019 р.).

Освітньо-наукова програма «Міжнародне право» розроблена з урахуванням сучасних рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти Європейського освітнього простору:

- «Зальцбургські принципи I» - Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, 2005;
- «Зальцбургські принципи II» - “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education), 2010;
- «Принципи інноваційної докторської підготовки» - Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011 by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation, 27.06.2011;
- Рекомендацій Ради докторської освіти Європейської асоціації університетів (EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE)) та Європейської ради здобувачів докторської освіти і молодих дослідників (EURODOC);
- Рекомендацій Ліги європейських дослідницьких університетів (LERU) «Елементи кращої практики докторської підготовки» (Good Practice Elements in Doctoral Training), 2015.

Програма розроблена робочою групою в складі:

Василенко Володимир Андрійович - доктор юридичних наук, заслужений юрист України, професор кафедри міжнародного та європейського права НаУКМА;

Петров Роман Арестович - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права НаУКМА;

Антонович Мирослава Михайлівна – доктор права, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права НаУКМА;

Коваль Дмитро Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права НаУКМА.

Гарант освітньо-наукової програми:

Василенко Володимир Андрійович - доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, професор кафедри міжнародного та європейського права НаУКМА;

ВСТУП

Освітньо-наукова програма «Міжнародне право» має на меті підготовку нового покоління висококваліфікованих фахівців, які будуть здатні працювати за найкращими світовими стандартами, зберігаючи та творчо розвиваючи головні досягнення вітчизняної правознавчої науки

Зasadничим принципом наукової освіти в НаУКМА є стимулювання самостійної та продуктивної дослідницької діяльності, підтримка фахової активності й прагнення до нових знань, відкритості до комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти.

Координацію і методичне забезпечення дисциплін циклу загальної підготовки освітньо-наукових програм у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» здійснює Докторська школа ім. родини Юхименків (заснована 2008 р.), що є навчально-дослідницьким підрозділом і має на меті створення навчального середовища, сприятливого для набуття аспірантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти.

«Цикл професійної підготовки» і наукову підготовку кафедра міжнародного і європейського права факультету правничих наук НаУКМА.

Дисципліни циклів загальної і фахової підготовки сприяють формуванню інтегральної компетентності третього рівня освіти – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі права, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.

У кожному циклі передбачено нормативні дисципліни й надано можливість вибору дисциплін задля забезпечення ефективної реалізації індивідуальних дослідницьких проєктів аспірантів.

Навчальні результати, передбачені циклом дисциплін загальної підготовки, розвивають здатності активного дослідника до фахової діяльності у трьох сферах:

- Сфера Д (дослідження) – знання фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами наукових досліджень, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації;
- Сфера К (комунікація) – виховання здатності до репрезентації і спілкування в межах глобальної наукової спільноти, що включає навички мовлення, письма та презентації англійською мовою, а також уміння формулювати результати дослідження в тій формі, яка потрібна для певної мети чи аудиторії, навички викладача;
- Сфера М (менеджмент) – поєднує навички планування та управління науковими проєктами, пошуку наукових грантів, розвиток особистісної ініціативності, уміння формувати робочі групи і дослідницькі спільноти; здатність планувати свою кар'єру.

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль освітньо-наукової програми «Міжнародне право» за спеціальністю «293 Міжнародне право»

1- Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі «Міжнародні відносини» за спеціальністю «Міжнародне право»
Офіційна назва освітньої програми	Міжнародне право International Law
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 49 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової – 2 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська та англійська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura
2 - Мета освітньої програми	
	Сформувати здатність до науково-організаційної діяльності, ефективного планування та здійснення наукового дослідження в галузі міжнародного права, співпраці та комунікації в межах фахової спільноти задля подальшого практичного впровадження його результатів.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Міжнародні відносини, міжнародне та європейське право
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування активного дослідника, якому властиві не тільки знання власного фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами правознавчого дослідження, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації, також і різноманітні викладацькі, комунікаційні аналітично-консультативні та менеджерські навички.

Основний фокус освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування системного наукового світогляду, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику та перегляду наукових парадигм. Ключові слова: міжнародне публічне право; міжнародна система; міжнародні відносини; міжнародний договір; європейське право; Європейський Союз; принципи міжнародного права; міжнародно-правова відповідальність; міжнародна безпека; європейська і євроатлантична інтеграція України.
Особливості та відмінності	Усі здобувачі освіти ступеня доктора філософії мають можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію огляду на потреби виконання дослідницького проекту і формування майбутньої кар'єри: шляхом вибору дисциплін іншого рівня освіти і через вибір дисциплін у циклі загальної підготовки за певними напрямками («викладацька компетентність», «робота з інформаційними ресурсами», «менеджмент наукових проектів»). Велика увага приділяється вивченню англійської мови та підготовці до міжнародної публікаційної активності. Аспіранти заохочуються до прослуховування навчальних дисциплін понад кредитний мінімум, зазначений у програмі, якщо це відповідає індивідуальним дослідницьким інтересам; використання ресурсів і можливостей неформальної освіти, міжнародного стажування та академічної мобільності.
4 - Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади в науково-дослідних інститутах НАН України, вищих навчальних закладах МОН України, наукових та освітніх українських і міжнародних науково-аналітичних центрах та компаніях, державні установи.
Подальше навчання	Підготовка дисертації на здобуття ступеня доктора наук (як у докторантурі, так і шляхом самостійної наукової роботи), набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, участь у програмах міжнародної академічної мобільності.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Всі дисципліни освітньо-наукової програми заохочують до активної роботи над дисертаційним дослідженням, формують уміння його планування, виконання та представлення результатів українською та англійською мовою. Форми навчання максимально наближені до практичної наукової діяльності (конференції, колегіальне обговорення, написання окремих елементів дисертаційної роботи). Викладання здійснюється на засадах колегіальності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності.

	Графік освітнього процесу (Академічний календар Докторської школи імені родини Юхименків НаУКМА) передбачає час на навчальну роботу (2 семестри) і для індивідуальної дослідницької діяльності (2 дослідницькі періоди).
Оцінювання	Відповідно до студентоцентрованого підходу аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання. Рекомендованими формами контрольних завдань освітньо-наукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження. Форми підсумкового оцінювання: презентації, індивідуальні дослідницькі та практичні завдання, виступ на конференції.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі права, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. ЗК-3. Здатність до самостійного формування системного наукового і загального культурного світогляду. ЗК-4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-5. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК-6. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у науковій діяльності. ЗК-8. Здатність доказово й обґрунтовано викладати результати власного дослідження українською мовою усно і письмово. ЗК-9. Здатність представляти результати наукових досліджень англійською мовою для комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти усно і письмово. ЗК-10. Здатність до науково-організаційної діяльності і співпраці в межах фахової спільноти. ЗК-11. Здатність розробляти наукові проекти, складати пропозиції щодо їх фінансування та управляти ними. ЗК-12. Здатність передавати і поширювати наукові знання. ЗК-13. Здатність діяти на основі етичних кодексів і професійної етики науковця. ЗК-14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-15. Здатність вести міждисциплінарний діалог на засадах науковості та толерантності.

Спеціальні (фахові)
компетентності (ФК)

ФК-1. Здатність визначати особливості наукового правового пізнання порівняно з пізнанням в інших науках – природничих і соціальних та вміння використовувати їх у власних дослідженнях.

ФК-2. Здатність співвідносити істину і цінність у правовому пізнанні (і відповідно правовій науці), вміння користуватися ними у дисертаційних дослідженнях.

ФК-3. Уміння вирізняти відмінності між методологією правознавства та методологією права та вміння застосовувати їх у своїх дослідженнях.

ФК-4. Вміння застосовувати різноманітні сучасні методи міжнародно-правових наукових досліджень в своїй науковій роботі і професійній діяльності, включаючи міждисциплінарні дослідження.

ФК-5. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати джерела міжнародного та європейського права, національне законодавство, що складає нормативну базу дисертаційного дослідження, виявляти прогалини, суперечності та інші його недоліки, формулювати власні пропозиції, спрямовані на їх подолання, здійснювати правову експертизу.

ФК-6. Вміння застосовувати основні складові верховенства права та загальні принципи міжнародного та європейського права в наукових дослідженнях.

ФК-7. Уміння оцінювати національні закони на інші нормативно-правові акти щодо їхньої відповідності європейським та міжнародним стандартам прав людини, оволодіння засобами і способами виявлення та подолання колізії між ними.

ФК-8. Оволодіння існуючими міжнародними та європейськими стандартами (вимогами) до обмеження прав людини та визначення меж таких обмежень.

ФК-9. Вміння аналізувати причини правопорушень в досліджуваних сферах правового регулювання та формувати пропозиції, спрямовані на їх усунення.

ФК-10. Здатність вільно володіти сучасною юридичною термінологією та юридичною технікою в сфері міжнародного і європейського права

ФК-11. Вміння аналізувати та самостійно визначати тенденції та закономірності розвитку міжнародного права і європейського права та їх окремих галузей в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів, що відбуваються у сучасному світі

ФК-12. Здатність визначати сучасні здобутки різних типів шкіл науки міжнародного права і науки європейського права та синтезувати (поєднувати) і використовувати їх у власних наукових дослідженнях.

ФК-13. Уміння знаходити, аналізувати і узагальнювати практику міжнародних судів, включаючи суди міжнародних організацій та інтеграційних об'єднань, в юридичній науці і практиці, критично її оцінювати та використовувати в дисертаційних дослідженнях.

ФК-14. Вміння самостійно визначати напрями впливу міжнародно-правових систем на національну правову систему та її структурні елементи, аналізувати форми і

	методи такого впливу на законодавство та юридичну практику України загалом та відповідні галузі зокрема, особливо в процесі імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження відповідно до засадничих принципів логіки наукового пізнання. ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез. ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал. ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади наукової діяльності й скеруватись ними у власному дослідженні. ПРН-5. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення. ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів. ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматикою (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови. ПРН-8. Готувати і редагувати власні наукові статті для публікації англійською мовою в міжнародному рецензованому журналі відповідно до вимог. ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою. ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни згідно зі стандартом освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів. ПРН-11. Ініціювати та формувати наукові проекти з урахуванням стратегічних завдань наукової галузі й соціального контексту та використанням базової моделі проектного менеджменту.
	ПРН-12. Розрізняти особливості методології правознавства і методології міжнародного права та вміти застосовувати їх у дисертаційних дослідженнях. ПРН-13. Застосовувати різноманітні сучасні методи наукових досліджень у своїй науковій роботі і професійній діяльності (включаючи міждисциплінарні методи); синтезувати різні напрями досліджень у сфері міжнародного права і європейського права у власних наукових дослідженнях. ПРН-14. Виявляти і аналізувати суперечності між національним законодавством та міжнародними і

	європейськими стандартами прав людини та засобами і способами подолання таких суперечностей. ПРН-15. Самостійно визначати тенденції розвитку міжнародного та європейського права в умовах інтеграції та глобалізації. ПРН-16. Аналізувати напрями діалогу міжнародної правової системи та національних правових систем в умовах глобалізації, узагальнювати наукові досягнення різних (передовсім європейських) правових сімей та використовувати їх у дисертаційних дослідженнях. ПРН-17. Аналізувати сучасні концепції і поняття, які застосовуються в дослідженнях в сфері міжнародного права і європейського права. ПРН-18. Опрацьовувати нові підходи до застосування і тлумачення різних джерел міжнародного права і європейського права у відповідності з сучасною правовою методологією. ПРН-19. Осмислювати практику міжнародних судів, включаючи суди міжнародних організацій та інтеграційних об'єднань, в юридичній науці і практиці; ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури. ПРН-21. Критично осмислювати надбання різних (передусім європейських) правових сімей в юридичній науці і практиці ПРН-22. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення. ПРН-23. Давати правову оцінку подіям та явищам крізь призму міжнародних стандартів прав людини в том числі під час збройних конфліктів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До викладання на освітньо-науковій програмі залучені викладачі зі значним досвідом наукової і педагогічної діяльності та високою науковою кваліфікацією.
Матеріально-технічне забезпечення	Аспірантам надається доступ до всіх ресурсів навчального середовища НаУКМА, і зокрема – виокремленого навчального простору Докторської школи імені родини Юхименків, де є конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи.
Інформаційне та методичне забезпечення	Аспірантам доступні всі ресурси Наукової бібліотеки НаУКМА, віртуальний освітній простір DistEdu, методичне забезпечення усіх навчальних дисциплін, корпоративні сервіси університету.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до міжінституційних угод із ЗВО та академічними інституціями НАНУ.
Міжнародна кредитна мобільність	НаУКМА створює численні можливості для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання: наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility, самоініційована мобільність – за програмами DAAD, Fullbright та ін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови підтвердження володіння українською мовою на рівні B2.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої складової	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
<i>1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки</i>			
ОК 1.1a.1	Логіка, методологія та етика наукового дослідження	4	екзамен
<i>1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки</i>			
ОК.1.2a.1	Цифрова наука та інформаційна грамотність	3	екзамен
ОК 1.2a.2	Викладання в системі вищої освіти	2	екзамен
ОК 1.2a.3	Практика викладання фахових дисциплін	3	залік
<i>1.3. Дисципліни мовної підготовки</i>			
ОК 1.3a.1	Культура наукової мови	2	залік
ОК 1.3a.2	Advanced English for Academic Communication -1	8	екзамен
ОК 1.3a.3	Advanced English for Academic Communication -2	4	екзамен
II. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.1a.1.	Розробка дисертаційного проекту	3	екзамен
ОК 2.1a.2.	Аспірантський дослідницький семінар	4	залік
ОК 2.1a.3.	Практичні аспекти міжнародного правового наукового дослідження	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37	
Вибіркові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
<i>1.1. Дисципліни науково-теоретичної підготовки</i>			
ВБ 1.16.1	Прикладна етика в практиці сучасних наукових досліджень	2	залік
ВБ 1.16.2	Трансформації в історії науки	2	залік
<i>1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки</i>			
ВБ 1.26.1	Менеджмент наукових проектів	2	залік
ВБ 1.26.2	Стратегії викладання для активного навчання впродовж життя	2	залік
ВБ 1.26.3	Управління даними досліджень	2	залік
ВБ 1.26.4	Права інтелектуальної власності	2	залік
ВБ 1.26.5	Управління кар'єрою та планування розвитку навичок	2	залік
ВБ 1.26.6	Дистанційне і змішане навчання	2	залік
ВБ 1.26.7	Лідерство і особистий розвиток	2	залік
<i>1.3. Дисципліни мовної підготовки</i>			
ВБ 1.36.1	Корективний курс англійської мови	2	залік
ВБ 1.36.2	Редагування наукових текстів англійською мовою	2	залік
ВБ 1.36.3	Англійська для підготовки проектних пропозицій	2	залік
ВБ 1.36.4	Підготовка до міжнародних тестів з англійської мови	2	залік
Обсяг вибіркових компонент:		6	
II. Цикл професійної підготовки			
ВБ 2.16.1	Методологія наукових досліджень: сучасні підходи та тенденції розвитку	3	залік
ВБ 2.16.2	Основи парламентаризму	3	залік
ВБ 2.16.3	Дисципліна-1 (магістерська програма, відповідно до проблематики дослідження)	3	залік
Обсяг вибіркових компонент:		6	
Загальний обсяг вибіркових компонент:		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		49	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма містить два цикли – загальної і професійної підготовки.

«Цикл загальної підготовки» складається з трьох блоків навчальних дисциплін, у кожному з яких забезпечена можливість індивідуації навчального плану аспіранта за навчальними і дослідницькими потребами: дисципліни науково-теоретичної підготовки; дисципліни науково-практичної підготовки; дисципліни мовної підготовки.

«Цикл професійної підготовки» містить нормативні та вибіркові складові.

На основі навчального плану освітньо-наукової програми «Міжнародне право» аспірант формує індивідуальний навчальний план, який погоджується з науковим керівником і затверджується Вченою радою факультету правничих наук НаУКМА.

Модель навчального року для першого і другого року навчання в аспірантурі передбачає такий розподіл навчального часу:

- Сесія настановчого навчання
- Семестр 1 (13 тижнів) - осінній
- Різдвяні канікули
- Іспитова сесія 1 семестру (2 тижні)
- I Дослідницький період
- Семестр 2 (13 тижнів) – весняний
- Великодні канікули
- Іспитова сесія 2 семестру
- Звітна конференція A LINEA
- Літня школа
- Літні канікули (8 тижнів)
- II Дослідницький період

Модель навчального року для третього і четвертого року навчання передбачає самостійну роботу над дослідженням, регулярні зустрічі з науковим керівником, щорічну атестацію (у межах II Дослідницького періоду)

Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта й особливостей підготовки за різним фахом. Завдання у межах окремих дисциплін роботи максимально пов'язані з планом і завданнями індивідуального дослідницького проекту аспіранта.

II. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, погоджується здобувачем з його науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, затверджується Вченою радою факультету гуманітарних наук НаУКМА, і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план науковою роботи є обов'язковим для виконання здобувачем ступеня доктора філософії і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи під час щорічного звіту на засіданні кафедри.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «293 МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

1. Доктринальне визначення міжнародного права.
2. Суб'єкти та об'єкти міжнародного права.
3. Джерела міжнародного права.
4. Система сучасного міжнародного права.
5. Глобальні проблеми сучасності і міжнародне право.
6. Поняття міжнародної правосуб'єктності.
7. Міжнародна правосуб'єктність держави (визнання, правонаступництво).
8. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій.
9. Міжнародна правосуб'єктність нетипових суб'єктів міжнародного права.
10. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.
11. Міжнародний звичай.
12. Загальні принципи права.
13. Резолюції міжнародних організацій.
14. Рішення міжнародних судів.
15. Ієрархія норм міжнародного права.
16. Громадянство та державна приналежність.
17. Міжнародне звичаєве право про громадянство.
18. Проблема біженців у міжнародному праві.
19. Правове положення іноземців.
20. Поняття території в міжнародному праві.
21. Режими території.
22. Державна територія.
23. *Res nullius* та *res communis*.
24. Правові підстави територіальних змін.
25. Державні кордони.
26. Поняття та юридична природа міжнародно-правової відповідальності.
27. Кодифікація норм щодо відповідальності держав у міжнародному праві.
28. Підстави міжнародно-правової відповідальності.
29. Міжнародно-протиправні діяння та міжнародні злочини.
30. Види і форми міжнародно-правової відповідальності.
31. Міжнародно-правові санкції. Поняття та юридична природа міжнародно-правових санкцій.
32. Підстави застосування міжнародно-правових санкцій/
33. Види і форми міжнародно-правових санкцій.
34. Підстави юрисдикції держави над особою.
35. Поняття права міжнародних договорів.
36. Кодифікація права міжнародних договорів.
37. Застереження до міжнародного договору.
38. Припинення дії міжнародного договору.
39. Міжнародний договір і внутрішньодержавний закон.
40. Природа прав людини.
41. Міжнародна система захисту прав людини.
42. Регіональні системи захисту прав людини.
43. Захист прав національних меншин та корінних народів у міжнародному праві.
44. Захист прав людини за міжнародним гуманітарним правом.
45. Співвідношення міжнародного і національного права у захисті прав людини.
46. Поняття права зовнішніх зносин.
47. Традиційне дипломатичне право.
48. Дипломатичне право міжнародних організацій.
49. Кодифікація міжнародного морського права.

50. Класифікація морських просторів.
51. Правовий режим територіальних вод.
52. Виключна морська економічна зона.
53. Режим континентального шельфу.
54. Міжнародно-правовий режим відкритого моря.
55. Режим міжнародних проток і каналів.
56. Поняття міжнародного повітряного права.
57. Правовий статус повітряного простору.
58. Правовий режим повітряної навігації.
59. Боротьба з актами незаконного втручання в діяльність цивільної авіації.
60. Міжнародні організації в галузі цивільної авіації.
61. Поняття міжнародного космічного права.
62. Поняття права міжнародних організацій.
63. Суб'єкти права міжнародних організацій.
64. Джерела права міжнародних організацій.
65. Поняття міжнародного економічного права.
66. Принципи міжнародного економічного права.
67. Членство України в ГАТТ/СОТ.
68. Відносини України та ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС, її імплементація в правову систему України.
69. Становлення та розвиток принципу мирного вирішення міжнародних спорів.
70. Постійні міжнародні судові органи.
71. Агресія Російської Федерації проти України, міжнародно-правова відповідальність Російської Федерації.
72. Юрисдикція міжнародних трибуналів *ad hoc*.

III. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом (ад'юнктом) його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

	OK1.1a.1	OK1.2a.1	OK1.2a.2	OK1.2a.3	OK1.3a.1	OK1.3a.2	OK1.3a.3	OK2.1a.1	OK2.1a.2	OK2.1a.3	BB1.16.1	BB1.16.2	BB1.26.1	BB1.26.2	BB1.26.3	BB1.26.4	BB1.26.5	BB1.26.6	BB2.26.7	BB1.36.1	BB1.36.2	BB1.36.3	BB1.36.4	BB2.16.1	BB2.16.2	BB2.16.3
ФК1								•	•	•														•	•	•
ФК2								•	•	•														•	•	•
ФК3								•	•	•														•	•	•
ФК4								•	•	•														•	•	•
ФК5								•	•	•														•	•	•
ФК6								•	•	•														•	•	•
ФК7								•	•	•														•	•	•
ФК8								•	•	•														•	•	•
ФК9								•	•	•														•	•	•
ФК10								•	•	•														•	•	•
ФК11								•	•	•														•	•	•
ФК12								•	•	•														•	•	•
ФК13								•	•	•														•	•	•
ФК14								•	•	•														•	•	•

